

SYLABUS KURZU

pre rozširujúce štúdium Učiteľstvo výchovy k občianstvu

Kurz	ESTETICKÁ VÝCHOVA	
Vyučuje prof. PhDr. Erich Mistrík, CSc., Katedra etickej a občianskej výchovy		5 hodín

Kontakt

Moskovská 3, miestnosť č. 211, tel. 02/9015-9181, www.erichmistrik.sk

erich@erichmistrik.sk mistrik2@uniba.sk

Anotácia:

Predmet viedie študentov k chápaniu možností, ako využiť umenie a postupy práce s umením v škole a v rozvoji kultúrnych kompetencií detí. Cez praktické cvičenia rôznych metód estetickej výchovy študenti získavajú zručnosti pre plánovanie a uskutočňovanie práce s umením v škole.

Ciele:

Rozvoj poznania:

Poznatky o možnostiach a metódach estetickej výchovy umením.

Prehľad o hlavných koncepciách estetickej výchovy.

Rozvoj schopností a zručnosti:

Schopnosti plánovať a riadiť proces estetickej výchovy v triede.

Zvládnutie niekoľkých metód estetickej výchovy.

Témy hodín:

Úvod

- Aktívna a pasívna estetická výchova – ich zmysel, prejavy, možnosti.
- Ciele práce s umením v občianskej náuke: rozvoj kultúrnych kompetencií, rozvoj sebareflexie a identity žiakov, rozvoj flexibilnosti vnímania a kritického myslenia.

Ukážky rôznych metód práce s umením v ON

- Diskusia o umení = diskusia o hodnotách
- Holokaust
- Rovnosť ľudí

Hodnotenie práce s umením v ON

- Obsah hodnotenia: Hodnotenie vo vzťahu ku kultúrnym kompetenciám, vo vzťahu k cieľom a vo vzťahu k využitým metódam.
- Formy hodnotenia mimokognitívnych a kognitívnych zručností žiakov.

Požiadavka na udelenie zápočtu:

Aktívna práca na hodinách.

V prípade neúčasti:

Naplánovanie estetickej výchovy v rozsahu jednej vyučovacej hodiny.

Literatúra:

Knihy:

1. BABYRÁDOVÁ, H.: *Rituál, umění a výchova*. Brno : PdF MU, 2002. ISBN 80-210-3029-1
2. BLAŽEK, B. – OLMROVÁ, J.: *Krása a bolest*. Praha : Pyramida, 1985 (bez ISBN)
3. FULKOVÁ, M. – HAJDUŠKOVÁ, L. – SEHNALÍKOVÁ, V: *Galerijní a muzejní edukace*. Praha : PdF UK, Uměleckoprůmyslové muzeum, 2011. ISBN 978-80-7290-535-5
4. FULKOVÁ, M. – JAKUBCOVÁ, L. – KITZBERGEROVÁ, L. – SEHNALÍKOVÁ, V: *Galerijní a muzejní edukace 2*. Praha : PdF UK, Uměleckoprůmyslové muzeum, 2013. ISBN 978-80-7290-700-7
5. GERMUŠKOVÁ, M.: *Literárny text v didaktickej komunikácii*. Prešov : FVPV PU, 2007. ISBN 978-80-8068-594-2
6. HRIVŇÁKOVÁ, S.: *Načo je nám výtvarná výchova*. Nitra : PdF UKF, 2005. ISBN 80-8050-660-4
7. MACHKOVÁ, E.: *Jak se učí dramatická výchova*. Praha : AMU, 2007. ISBN 978-80-7331-089-9
8. MACHKOVÁ, E.: *Úvod do studia dramatické výchovy*. Praha : NIPOS, 2007. ISBN 978-80-7068-207-4
9. MISTRÍK, E.: *Estetická výchova ako nástroj sebareflexie*. Bratislava : UK, 2016. ISBN 978-80-223-4207-0
10. PRŠOVÁ, E.: *Aktivizácia žiakov metódami dramatickej výchovy*. Banská Bystrica : Metodické centrum, 2000. ISBN 80-8041-354-1
11. READ, H.: *Výchova uměním*. Praha : Odeon, 1967 (bez ISBN)
12. ROESELOVÁ, V.: *Řady a projekty ve výtvarné výchově*. Praha : Sarah, 1997 (bez ISBN)
13. SCHILLER, F.: *Estetické úvahy o umení*. Bratislava : Tatran, 1985 (bez ISBN)
14. SLAVÍK, J.: *Umění zážitku, zážitek umění (teorie a praxe artefletiky)*. 1. diel. Praha : PdF KU, 2001. ISBN 80-7290-066-8
15. SLAVÍK, J. – WAWROSZ, P.: *Umění zážitku, zážitek umění (teorie a praxe artefletiky)*. 2. diel. Praha : PdF KU, 2004. ISBN 80-7290-130-3
16. ŠUPŠÁKOVÁ, B.: *Projekty a alternatívne formy vo výtvarnej výchove*. Bratislava: Gradient, 1999. ISBN 80-967231-4-6
17. UŽDIL, J.: *Medzi uměním a výchovou*. Praha : SPN, 1988 (bez ISBN)
18. VALENTA, J.: *Metody a techniky dramatické výchovy*. Praha : Grada, 2008 ISBN978-80-247-1865-1
19. ŽILKOVÁ, M. a kol.: *Praktická estetika*. Nitra : UKF, 2001. ISBN 80-8050-500-4
20. ŽILKOVÁ, M. a kol.: *Súčasné tendencie v estetike a estetickej výchove*. Nitra : UKF, 2007. ISBN 978-80-8094-246-5

Učebnice:

1. BENEŠOVÁ, M. – KOLLÁROVÁ, D.: *Tvorivá dramatika pre stredné školy*. Bratislava : SPN, 2002. ISBN 80-08-03307-X
2. KRIŽANOVÁ, D.: *Teória a metodika animačných činností pre stredné pedagogické školy, pedagogické a sociálne akadémie a pedagogické a kultúrne akadémie 1*. Bratislava : SPN, 2005. ISBN 80-10-0004-26-X
3. KRIŽANOVÁ, D.: *Teória a metodika animačných činností pre stredné pedagogické školy, pedagogické a sociálne akadémie a pedagogické a kultúrne akadémie 2*. Bratislava : SPN, 2007. ISBN 978-80-10-0095-89

4. KUKURUGYOVÁ, R.: *Teória a metodika animačných činností pre stredné pedagogické školy, pedagogické a sociálne akadémie a pedagogické a kultúrne akadémie 3*. Bratislava : SPN, 2011. ISBN 978-80-10-01938-0
5. MISTRÍK, E.: *Umenie a kultúra pre 1. ročník gymnázií*. Prievidza : Združenie EDUCO, 2009. ISBN 978-80-8941303-8
6. MISTRÍK, E.: *Umenie a kultúra pre 2. ročník gymnázií*. Prievidza : Združenie EDUCO, 2009. ISBN 978-80-89413-04-5
7. MISTRÍK, E. – JANIKOVIČ, Z.: *Umenie a kultúra pre 3. ročník gymnázií*. Prievidza : Združenie EDUCO, 20012. ISBN 978-80-89413-31-1
8. MISTRÍK, E.: *Základy estetiky a etikety*. Bratislava : SPN, 2019. ISBN 978-80-10-03446-8

Časopisy:

1. *Bibiana. Revue o umení pre deti a mládež*. Vydáva BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti v Bratislave. (Online, 21. 1. 2021): <http://www.bibiana.sk/sk/archiv/digitalna-bibiana/revue-bibiana>
2. *International journal of education through art*. Vydáva INSEA. (Online, 21. 1. 2021) <http://www.insea.org/publications/international-journal-education-through-art>
3. *Kultura, umění, výchova*. Vydáva Pedagogická fakulta Univerzity palackého v Olomouci. (Online, 21. 1. 2021) http://www.kuv.upol.cz/index.php?seo_url=aktualni-cislo
4. *Múzy v škole. Časopis pre hudobnú, výtvarnú a estetickú výchovu*. Vydáva Fakulta humanitných vied a Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. (Online, 21. 1. 2021) www.muzyvskole.sk
5. *Výtvarná výchova. Časopis pro výtvarnou a obecně estetickou výchovu školní a mimoškolní*. Vydáva Pedagogická fakulta Karlovej Univerzity v Prahe. (Online, 21. 1. 2021) <http://pages.pedf.cuni.cz/vytvarnavychova/>

Východisko pre prácu s umením na webe:

1. ArtsEdge. J. F. Kennedy center for performing arts, Washington. (Online, 21. 1. 2021) <https://www.kennedy-center.org/>
2. Getty Center for Education in the Arts, Los Angeles. (Online, 21. 1. 2021) <http://www.getty.edu>
3. International Society for Education through Art. (Online, 21. 1. 2021) www.insea.org
4. Česká sekce INSEA. (Online, 21. 1. 2021) <https://www.insea.cz/>